

Хома Уляна

(науковий керівник: к. г. н., доцент кафедри управління персоналом та регіональної економіки Пушкар З. М.)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

Як і будь-яка сфера людської діяльності, свою історію має управління. Цікаво, що поява управління людьми, пов'язана ще з появою перших людських спільнот – племен, общин, кланів. Об'єднання двох, а то й більше людей для досягнення спільної цілі, спричинило необхідність координації дій, а отже, один з них був змушений стати керівником. Колективна цілеспрямованість діяльності людей вимагала розумного управління: створення відповідних організацій та керівництва ними в процесі вирішення різних життєвих завдань. Поступово, з появою таких структур виникло управління персоналом, яке з часом переросло у своєрідну систему, яка потребує необхідних знань та вмінь.

Дослідженню проблем управління трудовими ресурсами приділяли значну увагу в своїх роботах багато викладачів кафедри «Управління персоналом та регіональної економіки» Тернопільського національного економічного університету: Качан Є. П., Брич В.Я., Ткач Д.В., Баб'як Г. П., Прохоровська С.А., Пушкар З.М. та інші. Адже навчально-педагогічна діяльність має таке ж велике значення, як і науково-дослідна діяльність викладачів. Результатом цього є велике число підготовлених наукових статей, монографій, захист кандидатських і докторських дисертацій.

Виходячи з цих досліджень, для мене стало зрозумілим те, що управління трудовими ресурсами – це своєрідний важіль, і сприяє він здійсненню результативного управління. Цей результат вимірюється відповідними показниками соціального та економічного характеру. Та перш за все, слід розглянути суть та значення деяких термінів:

Трудові ресурси – це частина населення, яка володіє необхідними фізичними й інтелектуальними здібностями і знаннями для роботи в певній сфері [3].

Управління трудовими ресурсами – це складова частина управління як матеріальним, так і духовним виробництвом, спрямованого на забезпечення зайнятості працездатного населення і його оптимальний розподіл між галузями і регіонами країни, а також на задоволення потреби національного господарства в кваліфікованих кадрах [4].

Управління трудовими ресурсами підприємства – це комплексна система, елементами якої є основні напрямки, цілі, функції і методи кадрової роботи [1].

Творча активність робітників – один з найголовніших чинників успішної діяльності будь-якого підприємства. Тому найважливіша сучасна тенденція в управлінні трудовими ресурсами на підприємстві полягає в мотивації

персоналу менеджером. Складний процес заохочення працівників до діяльності для досягнення мети називається мотивацією. Формують її мотиви, тобто внутрішнє бажання людей діяти певним чином. Коли особи чітко усвідомлюють і розуміють свої інтереси, вони мають певні потреби і бажають їх задовільнити виникають мотиви. Та для їхньої появи є важливою гарантія працівникам постійної зайнятості в обраній організації.

Отже, на нашу думку, ефективне управління трудовими ресурсами підвищуватиме конкурентоспроможність підприємства не лише на основі сучасної тенденції мотивації працівників, а й не менш важливих чинників [5]:

- взаємній довірі керівника і колективу, добрими стосунками між співробітниками;
- вдалому співвідношенню здібностей і завдань людини;
- моральному і матеріальному забезпеченню працівників;
- делегуванні відповідальності за досягнення результатів підлеглих та їхня самостійність;
- поступовому досягненню поставлених цілей за допомогою виділенню проміжних результатів;
- контроль за досягнення результатів;
- турбота за фізичний та психічний стан підлеглих, а також за їх професійне зростання.

Використані джерела

1. Баб'як Г.П. Демографічні чинники та їх вплив на відтворення трудового потенціалу України / Г. П. Баб'як // Соціально-трудові відносини: теорія та практика. – 2014.
2. Жуковський М.О. Трудові ресурси як складова конкурентоспроможності підприємства // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – №2. – С.54-59.
3. Качан Є.П. Підготовка кадрів з управління персоналом і економіки праці на Тернополі / Є. Качан // Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України. – 2012. – Вип. 17. – С. 115–117.
4. Крушельницька О.В. Управління персоналом / О.В. Крушельницька, Д.П. Мельничук // Навчальний посібник. Видання друге, перероблене й доповнене. – К., «Кондор». – 2005. – 308 с.
5. Прохоровська С.А. Тенденції реалізації трудового потенціалу на ринку праці регіону / С.А. Прохоровська // Регіональні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил України : [зб. наук. праць]. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – Вип. 11. – С. 107–113.
6. Пушкар З.М. Кадровий менеджмент / Пушкар З.М., Пушкар Б.Т. // Навчальний посібник. – Тернопіль: Осадца Ю.В., 2017. – 210с.